

Myten om det revolutionära partiet

Albert Meltzer

1971

Det revolutionära partiet är en myt skapad av det 20:de århundradet. Det har aldrig existerat. Teorin dateras från den imaginära framgången för bolsjevikpartiet under den ryska revolutionen, sedan dess har den dominerat det marxistiska tänkandet. Som ett resultat av (vad i praktiken var) Lenins kontrarevolution, har den marxist-leninistiska myten propagerats av en enorm och växande universitetsindustri överallt i de statskommunistiska länderna och flödat över i varenda universitet i resten av världen. Det är tesernas och kommentarernas motiv som har återupprättat teologin som "Vetenskapens Drottning", och kapitalistisk ekonomi och marxism-leninism upprepas ändlöst utan att dess huvudhypoteser ifrågasätts. Vid undersökandet av marxism-leninismens grundläggande dogmer måste vi först notera att den kedja av händelser, på vilka den baseras, inte alls utspelade sig på det sätt man tolkat dem. De dragna slutsatserna är falska och baserade på falska förutsättningar.

Med detta i tankarna, kan vi mycket väl jämföra den "gamla" och "nya" gudomliga uppenbarelser av "marxism" och "marxism-leninism" (de är inte identiska; och filosofernas överraskade upptäckt av den väsentliga skillnaden mellan dem) med judendomens och kristendomens "gamla" och "nya" testamenten. Både judendomen och marxismen gör anspråk på att vara baserade på en, ofelbar och oföränderlig Lag, (den ena gudomligt förutsagd - den andra vetenskapligt). Dessa Lagar är oföränderliga och har mycket lite att göra med löpande problem. Följaktligen uppmuntrar de till en mängd kommentarer och tolkningar - talmudistiska¹ å ena sidan, vetenskaplig marxistisk filosofi å den andra.

Talmudisterna kommer att argumentera evinnerligen om vad som är den Gudomliga Viljan i olika ämnen. De gör inte anspråk på att ha direktkontakt med den allsmäktige som kristendomen gör, och därför grundar de sig på vad

Lagen säger och hur varierande skolor tolkat den. En from jude kan tex. bekymra sig över om hans son kan spela fotboll på söndagen. Gud försummade att säga något klart och tydligt. Arbete är förbjudet - vilket utesluter proffsfotboll (men får man titta på om man slipper betala entré?) - och hur påverkar detta amatörfotboll? Är det "arbete" eller "oskyldigt" nöje? Rabbi Dittan kan argumentera i den ena riktningen och Rabbi Dattan i den andra. Deras resonemang kan slutligen komma att basera sig på föregående och oundvikliga krånglighet. - Är inte studier och böner tillåtna, vilket i dagens klimat kan vara ett hårt arbete för somliga och inte nöjet det var för en föregående generation? Det är lätt att se hur olika ämnen inbjuder till ändlösa diskussioner, möjliga schismer och förlitandet på en skolad, professionell skara ordvrängares läror. (Rabbi betyder förresten lärare; läraren är inte att jämföras med en präst.)

Marxismen har uppmuntrat till många skolor av talmudistiskt slag; Marx själv kom ifrån en talmudistisk miljö, fast vi behöver inte lägga så stor vikt vid det. Marxistisk argumentation bygger på etablerandet av en Lag, för Marx etablerade aldrig ett parti. Marx' Lag antas vara vetenskaplig och oföränderlig, och på varandra följande marxistiska skolor har försökt förklara alla händelser - från biodling till fackföreningar, från ping-pong till krig (som i Kina idag) - i skenet av Lagen. Det den vetenskapliga Lagen förkunnar är den oundvikliga övergången från feodalism till kapitalism till monopolkapitalism till socialism. Detta är Marx' teori, hans speciella bidrag till vetenskapen (och inte någon beskrivning på vad socialism är och hur den ska genomföras). Den allmänna tendensen till att finna "marxistiska" spelregler, sportanalyser, eller analyser av arbetarorganisationer, grundar sig på behovet av att anpassa dessa skilda aktiviteter till en oföränderlig Lag.

Detta betyder inte att Lagen nödvändigtvis är felaktig - under alla förhållanden, hela tiden. Marx' analyser om feodalismens utveckling till kapitalism, låter bra - de var grundade på återblickande. Det visar dock inte att hans analyser om monopolkapitalismens utveckling till socialism var riktiga - och historien visar fortfarande att han hade fel. Han trodde att monopolkapitalismen skulle växa till det stadium då - på

grund av ett tilltagande armod för proletariatet - det oundvikligen skulle övertas av de sistnämnda. Detta har inte hänt någonstans (den leninistiska myten hävdar att det har hänt). Inte heller är Moses Lag nödvändigtvis felaktig. "Du skall icke dräpa". Vad kunde vara en, mer lysande uppmaning? Men anhängarna till Lagen bryr sej inte om vad det betyder. Ett övermått av samma nonchalans gör den praktiskt taget värdelös, alla vet att i praktiken skulle en sådan allomfattande kommendering vara omöjlig att åtlyda, fast ingen erkänner det i princip, därför omges den av en mängd tillägg och tolkningar. Vad det gäller de mindre kommenderingarna - att inte ha begär efter din nästas åsna eller Inkomst, - eller den förvildade varianten av "gör" och "gör inte" i femte moseboken, sopade den befällande rösten, framställd som kommen från gud själv, undan argument

utan förlikning: och skapade förvirring och missförstånd för tusentals år framöver. (Eftersom en man inte uttryckligen är förbjuden att gifta sej med sin systerdotter - kan han då göra det? Det står nämligen klart och tydligt att en kvinna inte får gifta sej road sin brorson).

Kristna är inte bundna till "Lagen", betraktelsen till exempel lämnas till prästerskapet, fast i praktiken härstammar alla deras komplex och hämningar ifrån den. En praktisk nödvändighet för judarna var exempelvis att öka tillväxten av befolkningen, eftersom de var ett litet folk i mitten av ett lättåtkomligt land, omgärdat av fiender. Följaktligen bannlyste de alla aktiviteter som kunde minska tillväxten - homosexualitet - och förstärkte respekten för de äktenskapliga banden, - till skillnad från grekerna som, i ett torrt och kargt land, ville hålla populationen nere och intog den motsatta hållningen. Det har dominerat legalt tänkande fram till idag, ungefär 2000 år efter att det förlorat sin betydelse, och det är kärnan i den judiskt-kristna lagen som orsakar de reaktionära lagarna idag (och hyperreaktionen till dem också). På liknande sätt, i Lenins nya uppenbarelselära, är leninister inte bundna till den vetenskapliga marxistiska lagen. Ryssland var ett reaktionärt och feodalt land, följaktligen kunde där inte bli en revolution enligt marxistiska lagar (och några marxistiska sekter framhåller att det därför inte skedde). Leninismen tillbakavisar detta som kristendomen tillbakavisar den mosaiska lagen; men använder samtidigt samma lag som stöd för sina argument.

Lenin, som apostel för den "nya" religionen, som Jesus (om jämförelsen inte är för uppjagande) som började med att avfärda de lärdes regler, och precis som Kristus tillrättavise fariséerna, rättar Lenin socialdemokraterna, med vilka han delade gemensam start och en gemensam tro. Både kristendomen och leninismen baserar sig på en kedja av händelser som antas ha utspelats. Om dessa är historiskt oriktiga, då är de till det väsentliga, oriktiga. Diskussionen om kristendomens historiska händelser verkligen ägde rum, är välkänd, den nya om leninism-mytten är mindre känd. Lenin gör anspråk på att faktiskt ha fört revolutionen i hamn. Han gjorde det i betydelsen av att ett revolutionärt parti beväpnade sig med den historiska sanningen. Uppriktigt sagt, förhöll det sig verkligen så?

Revolutionen i Ryssland utspelade sig rnedan Lenin satt på ett café i Zürich. Tsarismen, betraktad som oruckbar och den förskansade reaktionens symptom, sveptes bort långt innan många av bolsjevikerna ens såg Ryssland. - De betalade tribut till Helphand Parvus' skarpsinnighet och dubbelspel. Helphand var en marxistisk lärare av den gamla stammen, med nära förbindelser med den marxistiska socialdemokratin i Polen och Tyskland; han var Rosa Luxemburgs och Trotskij's utvalda sällskap (Trotskij plockade upp teorin om den "permanenta världsrevolutionen" ifrån honom), och var likaledes gäst hos den tyska socialdemokratins reformistiska del, vilken var i den kejsrerliga regeringens tjänst under kriget. Men innan dess hade han misslyckats med att bli kapitalistisk huvudentreprenör och som sådan, en eftersökt kommersiell rådgivare till efterkrigstidens tyska regering. Med en fot i båda lägren, tänkte han ut ett briljant trippeldrag - att rädda bekämpandet av väst, för att på så sätt hjälpa fram statskommunismen, till vilken han fortfarande var skyldig ideologiskt stöd: och för att smida sin lycka genom spekulationer när den östra fronten sönderfallit. Detta kunde iscensättas genom Lenins återvändo till Ryssland, och genom att utrusta honom med tillräckligt med pengar för att sparka igång ett väl organiserat parti som skulle ta över regerandet och dra tillbaka Ryssland från kriget. För två av Parvus' projekt lyckades det också briljant. Fast för den tyska kejsrerliga regeringen visade det sej bara bli ännu en spik i likkistan. Det är Helphand som ska ha äran av Lenins lyckade kontrarevolution. Det i arbetar-, bonde- och soldatsovjeternas

händer (OBS! - här måste fattas någonting - IJ). Lenins bedrift var att underkasta dessa sovjetter en partidisciplin.

Andra marxister, som Trotskij, kom att acceptera denna partiidé bara i sista ögonblicket. De hade hållit sig fast vid det gamla partiet så länge som möjligt. När de såg det nya, väl utrustade partiet köra över allt föregående - i stånd att köpa och underminera polis och militär - anslöt de sig till det och erkände bolsjevikpartiet, med en ny religion som följd, den leninistiska, eller som de missvisande kallade den: marxism-leninismen.

Som det sas om Nya Testamentet, det som var nytt var inte sant; och vad som sant var, var inte nytt. För att rättfärdiga sig citerade leninisterna de gamla marxistiska lagarna, som de redan hade lämnat bakom sig. Partiet hade rätten att kväva alla andra partier eftersom det var arbetarklassens parti. Kapitalismens partier hade förtryckt arbetarna, nu skulle arbetarna förtrycka kapitalisterna genom Partiet, och eftersom staten var "ung" och omringad av kapitalism måste den använda sig av diktatorisk makt. Nu är staten "gammal" men de

nya lagarna är skenbart eviga.. Lärarna ersattes av ett prästerskap, Det var inte längre en fråga om att tolka lagen. Något som var mäktigare än lagen hade gjort entré. Prästerskapet, eller partiet, hade rätten och uppdraget att tolka hur Han skulle ha handlat i varje given situation. Eftersom Han levde vid en särskild tidpunkt, då särskilda historiska händelser ägde rum, har dessa blivit referenserna till allting. Till denna dag betraktas samariterna som goda (genom misstolkandet av en speciell liknelse) och fariséerna som dåliga. Till denna dag ger leninisterna - med Lenins inställning till samtida händelser, huvudsakligen styrda av inbördeskriget, som bas - prästerliga svar om hur Gud själv skulle ha reagerat, och bedömer dagens rörelser utifrån hans bedömningar av dem, för 50 år sedan.

Synen på det revolutionära partiet var delad. Marx föreställde sig aldrig att ett parti skulle överta prästerskapets frälsarroll. Han föreställde sig kunniga att kontrollera masspartiet, men betraktade partiet som sådant mer som Lenin såg fackföreningarna. Som partierna har förökat sig i dagens läge, blir begreppet enbart löjligare och löjligare.

Först bröt sig den trotskistiska delen ut ur kommunistpartiet, fast den byggde på samma läror. Detta var på ett sätt splittrandet mellan dem som höll sig fast vid den marxistiska "talmudismen" med leninistiskt prästerskap och dem som framhöll att prästerskapet i fortsättningen ensamt hade rätten att besluta om hur angelägenheterna skulle skötas. Men denna schism har orsakat flera andra (mycket komiska för en del, för andra; mycket tragiska). Delningen är trefaldig:

1. Moskvalinjen: den bearbetade stalinismen
2. Maoismen; och dess många splittringar och kontrasplittringar. Den gamla stalinismen sammankopplades ibland med den bolsjevistiska för-revolutionära dynamiken och ibland med ett totalt förkastande av all marxistisk och leninistisk dogmatism.
3. Trotskismen i dess 57 varianter. Det är meningslöst att diskutera de många delningarna här, att det finns splittringar vet alla och enbart detta gör att det revolutionära partiet kan slängas på tippen. Lenins teori baserades på att det i själva verket bara kan finnas ett enda arbetarklassens parti... trots det klara faktumet att han själv brutit med huvudpartiet (men det var sålt till bourgeosin). I leninistisk teori har det enda partiet rätt att kuva alla andra partier, för de kan ju bara vara borgerliga partier. Men vad händer om det finns fler än ett leninistiskt parti och alla är kapabla till att bjuda över eller undergräva varandra?

Portugal var svaret på den frågan, där var kommunistpartiet en överdängare i att gripa tag i makten, men blev överkört av rivalerna. Och så har, det fortsatt, igen och omigen. Ännu har ingen av dem kunnat ta makten, för det skulle förr eller senare utmanövreras av ett annat parti. En ny tillmötesgående Helphand Parvus har inte visat sig och satt fart på någon, för att sedan, med baktankar och argument, invänta vapenbehovet att täcka upp med.

Det revolutionära partiet har ingenting att ge någon revolution. - Har det något syfte alls? Om det är ute efter egenmakt kan syftet förstås. Om det söker backa fram vissa intellektuella ledare och bygga ett artificiellt ledarskikt som eventuellt hoppas på att bli tagna på allvar av ett icke-artificiellt följe, då kan man förstå meningen; men det innebär inget annat än ett konstruerat självförtroende. Det är en tveklös självklarhet att människor av en viss politisk (eller annan) inriktning har rätten och nöjet att komma tillsammans i grupp eller annan form, varför behovet av ett parti?

Det är klart att anarkiströrelsens utmaning alltid har varit den absolut motsatta hållningen. En författare här listigt nog diskuterat strukturlöshetens tyranni (fast tyranniets tyranni är en större fara). Utan en partistruktur kan den höga röstens dominans, tillbedjandet av vältalare, agitatorer eller författare, förtröstandet på "militanta" uppkomma och avskiljas och så har en situation uppstått där den genom dörren utkastade hierarkin och byråkratin krupit in fönstervägen. Man är också vidöppen att penetrera med andra människor som har ett parti när man själv "har" en form utan ledare. Det är tyvärr omöjligt att säga att alla problem löser sig med frånvaron av revolutionärt parti, men på den positiva sidan är att det inte har något annat ändamål än dominansens och det borde erkänna som av ondo.

Generationer av "revolutionära partiet" har bara uppnått en sak: arbetarklassens nästan totala främlingskap inför vad som en gång var arbetarklassens rörelse.

Det Anarkistiska Biblioteket

Albert Meltzer
Myten om det revolutionära partiet
1971

Black Flag Vol. V nr. 7, 1971
Först publicerad i Black Flag Vol. V nr. 7, 1971 Översättning av Pia

sv.anarchistlibraries.net